

Teie Sõnumid

12. aastakäik — nr. 12.

1928

„Eks teie ei teadnud, et ma jões pean olema, mis mu Isa pärast on?“

Lut. 2,49.

Nii kui näha, oli Jeesus isegi oma vanematele mõistatuslik.

Lahendamatu mõistatus.

Apostel Paulus iseloomustab seisukohta, millise inimesed võtsid Jeesuse vastu esimesel sajangul, järgmiselt: Jeesus sai juutidele pahanduseks ja kreeklastele jõleduseks.

1. Kor. 1, 23.

Juutidele pahanduseks!

Mis tahab Paulus sellega öelda? See juutide seisukohta nimetus Jeesuse suhtes saab meile selgeks lugedes selle peatüki 22 ialmi. Sää! seisab: „Suda rahwas küsivad tähte ja kreeka rahwas nõuavad tarkust.“ Teiste sõnadega — inimeste sensatsioonihimu ei rahuldunud Jeesuse suuresõnusest lihtsa esinemisega. Seejärgi pidi inimestel hoopis teisistugune ettekujutus olema töötatud ning tulevast Messiasest, ettekujutus, millele Jeesus ei vastanud. Ewangeeliumi hoolikalt uurides leiame, et juudid igatahes suuresti pettunud, kui Jeesus end nimetas salmitud Jumalaks, keda prohvetid olid ettekuulutanud. Kujutati ette Messiasit kuningana, kes tuleb, et kõigepääält lõpetada roomlaste võõrvalituse. Messias pidi olema lohtunik, kes „mõistab halbadele lohtu õigusega ja noomib, nõnda kui lohus on neid, kes hädalised maa peal; ja lööb maad oma suu witsaga, ja tapab hõela oma huulte waimuga.“ Ses. 11, 4. Tema nimi, nõnda arwasid Juuda rahwa wanemad, saab olema „Smeline, nõuandja, wägew Jumal, Igawene Isa, Rahuwürst.“ Wõimsate tegudega pidi Messias need nimetused kinnitama ja tõendama kõigi rahwa ees. Taaweti istmel ja aujärjel pidi ta istuma ja maailma õigluses walitsema; rahwaid aga, kes ta kasku ei kuulaks, pidi ta raudse käega oma jalge ette fundima.

Kuid kui täiesti teisistugune oli Kristus, kes sää! wäikeses paadis merel istudes rahwale tähendussõnadega jutustas taewariigiit! Kuninga asemel, keda ümbritseb tore õuefond, nähti lihtsast inimest, kelle näost paistsid alandlikkus ja armastus, kes päris lihtsaid inimesi rahwa hulgast jallis oma jüngritena. Kartmatu prohwet ja wäejuhataja asemel pidid nad leppima jutluste kuulamisega. Kuna nad olid palunud Jumalat ja igatsenud wabastajat Nooma ikkest, tuli keegi, kes rääkis armastuseit waenlaste wastu, ja, ta julges öelda, et peab Jumalale andma, mis Jumala lohus ja keisrile, mis keisri lohus.

Misistugune Messias! Sa Juudarahwa juhid kristasid hambaid ja surusid käed rusikaske,

mõeldes, kuis jaaks jegaiva jutlustaja rutem kõrwaldada teelt. Jeesus oli neile pahanduseks.

Seit pahandus oli see, et üks juut lambana tänawail ja turuplatzil liikus, kus ta oleks wõinud olla mõirgaw löwi. Pahandus oli see, et Jeesus seltsis ja ühes lauas jõi patustega ja maksunõudjatega, kes juutide asjus kõige ärandlikumad olid. Ei, niisugust Messiasit ei waja me, mõtlejid wariserid; see ei jõi meile mitte. Ja nad haudusid plaane, kuidas naatsareenlasti kõrwaldada. Kuid jää! oli rahwas, kes midagi ilmasi ei tea ega siiski teadnud, ja lauaja rumalusest jutlustaja järgi jooksid. Sää! olid ka mõned tähtsamad mehed, rahwajuhid, nagu Mikodemus ja Arimatia Joosep, kes teda wähest kaitsejisi, ta poole hoidsid ja ta eest wälja astusid.

Ma wõin endale ettekujutada, kuis nii mõnigi wariseer wäikel tunnil selle inimliku mehe üle järgi mõtles; kuis ta püüdis mõista Jeesust Naatsareetit, kes nii mõjuwõimsalt kõneles. See Jeesus oli ju pahanduseks; ta tegi ja ütles asju, mis ta rahwusliku juudina ei oleks tohtinud. Kuid teisest küljest liigutas ta imelikult oma rahwameelse olekuga ja puhta, wõltsimatu armastusega kõigi inimeste südameid. Ja mõnikord paistis, kui wõiks ta olla kuningas, nagu sel päewal, kui ta jumalakojust ajas piitsaga wälja kauplejaid ja rahawahetajaid, ja siis kui ta söötis 5000 inimest leiwaga. Mii wõis mõnigi wariseer mõelda, sest nad polnud kõik walelikud ja alatud. Ka nende hulgas oli suuresõnuseid hingi, inimesi, kes meelsasti oleksid julenud waimu ülespoole lendu wõtka ette, kui mitte inimeste kartus ja auahnus neile raskusena poleks jalus takistanud.

Lõpuks wõitis siiski alatu, kuri. Walekaebused, mis kangel tõest, tõsteti Jeesuse wastu. Salk alatuid äsijatuid muretjes selle eest, et waene rahwahulk, kes juure pidupäewa tõttu Jeruusalemmas wiibis, jai üleskõhutatud ja siis kõlas rooma otjus: pooge ta risti! Üks liigutus, ja toored sõdurid löid ja teotasid waluinimest, walurikas „via dolorosa“ huffamispaigale: kolgatale, siis timukajulaste haamrilöögid, ristilöödud õpetaja kirjeldamata hingeline ja keheline walu, wiimne hiiid: „See on lõpetatud!“ ja mõistatusliku, pahandawa Messiasie draama oli lõpul.

Ottas, nii mõtlejid, wõib olla, ta waenlased, kuid siiski polnud see mõistatus, see naatsareenlaste jaladus lõppend. Waewalt oli ristilöödud

ja surmale üleantud Jeesus kolm päeva maailmast lahkunud, kui juba kuuldus: Kristus pole siiski surunud, ta on ülestõusnud ja näidanud end oma jüngritele. Jeesuse mõistatus kestus. Waewalt oli seitse nädalat surmast ja ülestõusmisest mööda, kui sündis midagi kuulmatut: Peetrus, kalamees, tõuseb üles rahva seas ja peab juutidele jutluse, mis on kohtumõistmisa kahetsuskõne, Jeesusega keskpunktis. Kuis tuleb tema, argpüks jelle pääle — korraga Jeesust nii julgelt kaitsta? Ja edasi läheb Jeesus: ta jüngrid saavad kangelasteks, nad läbistuwad Palestiina, kuulutades ülestõusnud jumalinimese ewangeeliumi. Ikka enam tekib poolehoidjaid Jeesusele; isegi üks kristlaste koguduse tagaajaja heidab nende kilda: Saulusest saab Paulus.

Wariseerid hauduwad edasi plaane ülemnõufogus, kuidas kõrvaldada Kristuse asja maailmast. Mida juurem tagaajamine, seda rohkem läheb inimesi pahandatawa Kristuse poole, seda enam tunnustatakse ta nime. Lõpuks on siiski ta nimed: Smelik, Mõuandja, wägew Jumal, igawene Jsa, rahuwürst; sest kas ta ei wõida wägivaldatsa suuri ja wäikeid, haritud ja harimatuid, kas ei lange isegi tugewad ta saagiks? Kuid waewalt on Gamaliel oma isiku ja nõu waekausile wisanud, tõusewad üles teised wariseerid, kes wähem kannatlikud on, kui juur õpetlane, inimesed, kes arwawad, et muudu nende asjadunud on, kui kohe pahale wastu ei hakka: nad wiskawad oma nõu, mis on wiha ja alatuse nõu, ülemnõufogu waekausile; waekaus hakkab langema seda kiiremalt, mida wihasemalt ja sihikindlamalt need juhid kõnelewad. Lõpuks kõlab jelle inkwiisitorikohtu otjus: wanne kõigi kristlaste pääle, kes Jeruusalemma määrivad; äraneedmine, tuhat wannet Paulusele, ärandjale; püüde, ajage taga, kuusake igalpool, et selle mõistatusliku Jeesuse mõim kaoks. Istumine ülemnõufogus on läbi, wälja wabadusse tulewad mehed iseteadlikult-uhkete pilludega, põlema waenuga ja hukatuskoowate kättemaksuplaanidegad pimedates hingedes. Saadikud jaadetakse prowintsidesse, ristijaadikutele järgi, Kristusele järgi, kes näib nii saladuslik olewat. Jeesus — juutidele pahandus!

Ja kreeklastele jõledus!

Ka nemad kuulewad Kristusest. See läheb weel, et Paulus neile ütleb, et Jumal inimesed

ühelt werest on teinud; ka lajewad nad enesele meeldida, et ta nende panteistlikkuse usule wastutullles ütleb, et me Jumalas elame ja oleme; kuid see on kõit, milles ateenlased Pauluse lähtusega nõus on. Niipea kui Paulus hakkab kõhutama kohtust ja ülestõusmisest, tõusewad lahkelid ta koolitatud kuulajaskonnas. Surnud ja ülestõusnud Õnnistegija — see ei taha maha tuda kreeklaste halli ajumasji. Olla Jumal — ja surra, see on kõige juurem mõttetud, jeda ei wõi rääkida neile, kes on tulnud Ateena koolidest ja kes on õppinud, et inimene on kõigi mõõt. Jeesus on kreeklastele jõledus, sest nad nõuawad tarkust. Seda tarkust pole naatsareenlased, seepärast — maha temaga!

Nii on minewik, millest me wähest möödamminnes mõtleme omal mürisewate jõu- ja elektrimasinate aegjärgul. Ja me praegune aeg? Kuis on tal lood Kristusega? Kas on ta oma õpetatud olewaga Kristuse olewusega tõelikult tutwunenud? Kas on me paljuilistatud ewolutsionistlikult koormatud mõttewiis juutnud kõrvaldada pahandawa osa, mõistatusliku Kristuse isikus? On küll katsutud üht aimult inimlikku Kristust puistitada, et seda tuua lähemale niidijele iseteadwale moderninimesele; kuid kas on see katse õnnestunud? Kas on Jeesuse mõistatusloori niiwõrd kergitatud, et enam mõistatust pole? Waatamata püüetele, Jeesust puhtinimlikult mõista, jääb tõeks taanlase Kierkegaardi sõna: „Kristus on paradoks, mida aegluugu iial ära ei seedi.“ Mõnigi on kominatanud Kristuse üle, paljud on teda salanud, teotanud, mitte mõistnud, nagu hiljuti Friedrich Nietzsche ja ta järeletulijad, mõned on püüdnud teda lihtjalt aegloost mahakustutada, nagu wiimastel aastatel weel N. Drews ja Georg Brandes tegid, kes wahapääl oma isade juure on puhkama heitnud: Kuid Georg Brandes pannakse warsti aktide juure ja Nietzsche waadeldakse kaastundlikult kui üht ekstituld; neid mõistatakse inimesena ja unustatakse; Jeesus Naatsaretist aga, ristilöödud ja ülestõusnud Kristus saab elama, waimne wangistama, mõistuste-kestew mõistatus, siiski, mis põhjendamatu näib, usule aga jumalik saladus: Jumal ilmutatud lihas, Jumala ja inimeste poeg, kelle ette me kummardu-des põrmu langeme.

W. A. M.

Rahu maa pääl.

Kuudas jellele rahutule maailmale rahu tuua, on veel praegugi põnewam liigimus. Rahu ka waadata, igalpool walitseb rahutus, õnnetu kooselu tagajärjel. Tga ajaleht, mille kätte wõtad, toob pikki kirjeldusi jündmuusijst, mis jündnivad üldises ja perekondlikus elus. Mees ja naine kes ühendatud armastuses peafiid üks liha olema, riidewad ja tülitsewad. Abielulahutused juurenewad. Perekonna sidemed lõhutakse maha. Ühes kohas lööb mees oma naise maha, teisel mürgitab naine oma mehe. Sündetud naised lähewad wabatahtlikult oma lastega surma, et pääjeda hõelujeist, kes mitte isa ega abi-elumees pole, waid türrann — ijewalitseja. Lapsed ei puuduta mitte ainult wanemate wara, waid ka nende elu külge.

Ühiskonnas ja riigielus on lugemata parteiji ja igaiüks neist tahab olla õige. Veel kurwem on riikide waheline olukord. Tgalt poolt kostab sõna liit, järjekindlalt peetakse istanguid, et rahu luua. Kõik hea peetakse pühaks ja ausaks. Ja siiski on tuntud tõeasi see, et tänapäew on sõjariistus inimesti rohkem kui kunagi enne. Ttkka ja itka jälle leitakse hirmjamaid häwitusbändüid, kui kunagi waremalt, mitte ainult maal ja merel, waid ka õhus. Tugewam jirutab oma kae nõrgema elu järele, et saada tema õigused ja omale suurimat liikumiswabadsust wõimaldada. Maailm on, nagu jeda prohwet 2500 aastat tagasi nägemises nägi, tormile peksitud meri, mis oma jügawust liigutab, kaldaid üleujutab, laewu häwitab ja kõik elawad olewused alla neelab; maailm on tõesti meri, „mis tõrwa ja tuld väljajehidab. Jumalafartmatutel pole rahu.“ (Tses. 57, 20.)

Seesama Jumal, kes jeda rääkis, töötas ka Tses. 57—19, et ta tahab nende juudele wilja anda, kes õiget rahu kuulutawad ligidal ja kaugele ja tahab neid pühitjeda. Tdõotust täites laulsi inglid Betlemma nurmedel „Mu olgu Jumalal kõrges, rahu maa pääl ja inimesteist hääl meel!“ Et patt inimeste jüdamesse tungides tal kartuste põhjustajaks on, siis ei aita sinna mingi wäline abi. Sööda, millest kõik rahutused pärit, peab selle läbi puhastatama, et Jumala rahu sinna sisse istutatasse. Usjata hüüawad inimesed „Diit, Diit!“, asjata näewad nad wae-wa rahu jalale seadmisega, kuni nende juhtiwad jõud veel Snnistegijat, kui ainjamat pääitjat oma jüdamesse elawas usus pole wastu wõtnud.

Ainult tema toob rahu, ainult tema wõib rahutused kõrwaldada. Sellepärast ongi ta nimi Snnistegija. Oma enese were läbi kõrwaldab ta meie innewiku patud ja lepitab inimesti oma Jumalaga, nii et me, juhutatud Jumala waimust wõime öelda „Abba armas isa.“

Kui kõik filmad pööratud oleksid nende mägede poole, kust abi tuleb, siis ilmuks ka rahu inimeste jüdamesse, mis ülem on kui inimeste mõistus. (Wih. 4, 7). Kui see rahu inimeste jüdames on, siis salliwad end mees ja naine, wanemad ja lapsed, naaber, naabert ja riik riiki. Suis harjutawad nemad rahu oma jüdames ja väljaspool. Nad on tõesti Jumala lapsed, nagu jeda Snnistegija omas aulises mäejutluses nimetab: „Snd,ad on rahunõudjad, sejt neid peab Jumala lasteks hüütama.“ (Matt. 5, 9). Oma õpetaja ütelujele wastawalt „Rahu olgu teiega“ ja „Oma rahu jätan ma teile“ laotawad nad rahu sinna, kuhu nad lähewad. Kui faks jarnajst rahuinimesti koos leitakse, siis walitseb ka perekonnas rahu. Ja kui langebki mõni halb sõna wõib olla wäsimuse ehk närwiliku oleku tõttu, siis ei walata teiselt poolt lõkenda-wasse tulde õli juure, waid toimitakse Sp. j. 15, 1) järele „Rahulik meel waigistab wiha, aga äkiline sõna jünditab waemu.“ Üks rahulik sõna, jõbralik waade ja jüdamlik suudlus mõjub inestawalt jarnajel juhusel. Kui isa ja ema rahus koos elawad, ja oma Meistri waimu omawad, siis täidab sama waim ka lapsi Tssanda õnnistus on igalpool majas tunda ja mõlemad pooled püütawad sinna poole, et jeda rahu alalhoida — Jumala rahu ja õndsamat õnnel!

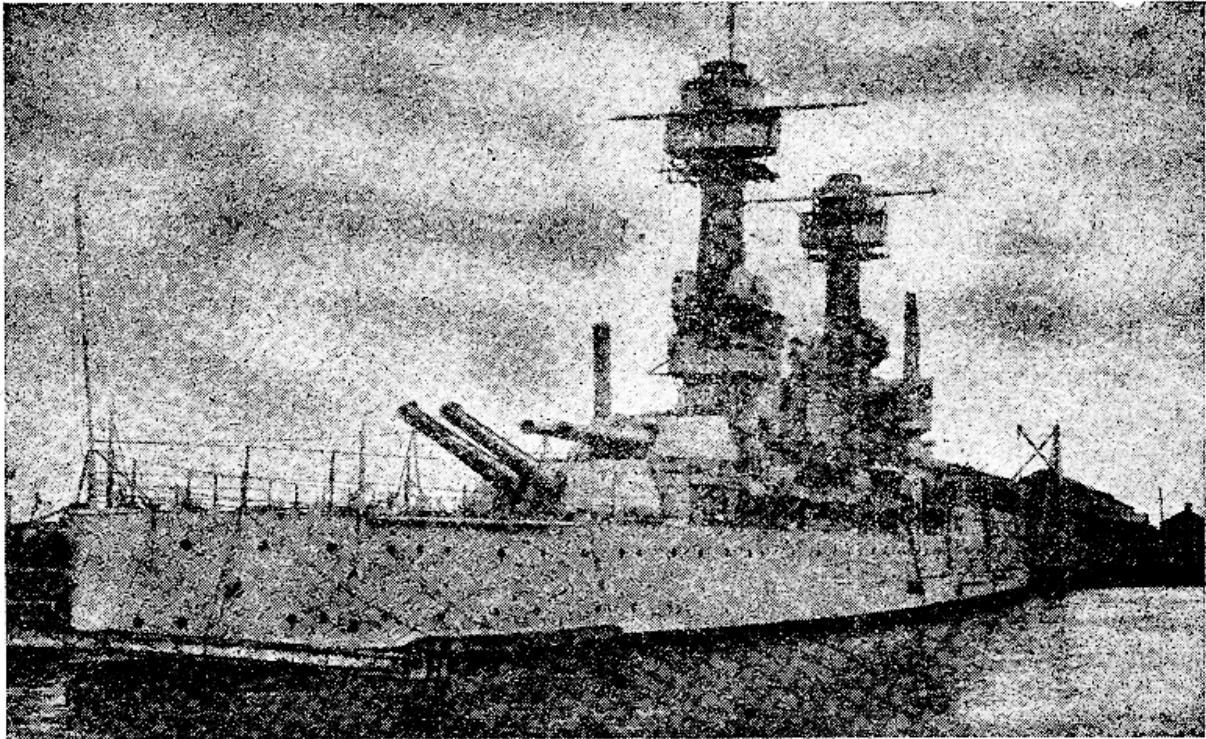
Jumalariik pole jöõmine ja joomine ega selle üle waidlemine, waid „õigus, rahu ja rõõm püha Waimu sees.“ Kes jelles Kristust teenib, on Jumala meele pärajst ja inimeste wääriline (Room. 14, 7). Kui juba perekonna kitsas ringis on raske rahu luua, kuid palju raskem on jeda siis masjst, riigis ja kõikides maailma riikides. Rahukatseid maa pääl pole wähe olnud; et aga iijlik rahu praeguses elus esindatud pole, siis on inimmais lõhkeaine ja wäiksema;tki jädemest jätkeb jeda leekidesse panemiseks. Juba kuningas Taawet palus Jehoowat jeda kurjade inimeste kaeist päästa „kes halba mõtlewad ja igapäew riidu tõstawad omas jüdames“ (Pauil 149, 3) Sõjad on algusest pääl olnud ja ijegi pääl Snnistegija maailma tulemist ei jäänud nad ära,

mille pärast ta ka oma jüngreid manitseb: „Te saate kuulda sõdadeist ja sõjakäigast, waadake ja ärge ehmatage mitte.“ Mida rohkem patt võinust võtab, mida vähem inimesed isikliku pühitust tarvitavad, seda enam laiutab ennast sõja waim.

Et pühitus waimline ja mitte kullaga omandatav, waid ainult usklikkudele ülevalt antakse, siis on ja jääb usklikkude ühendus liiduks, kus rahu kõige enam väljendub. Sõda Taawet fiitleb: (Paul 133.) „Waata kui armas on see, kui wennad üksmeeles koos elamad.“ See on kõrge-

deks teeb, neid kõiki ühte liidab ühe ehituse kivideks, ei tunnustanud nad mitte nurgakiviks, waid heitsid ta ära. (Ew. 2, 14—21).

Sulase käsi ei wõi käia paremini, kui ta ühendamal. Kui üks perekonna liige end Rahuwürsti alamaks kuulutab, sest ta on rahu leidnud, siis tõdeneb pahatühti asjaolu, et ta kõige lähemad kaaskodanikud ta kõige juurimaks waelaks saamad. (Matt. 10, 33—38). Aga sääl on öeldud, et peab oma rist wõtma ja seda rahulikult kandma. Selles täis rahutust maailmas peab kriitlane alati sõjas olema (Siib. 7, 1) ja

Maailm tojab wastu rahujuttudeist, aga kahurite suud kõnelewad teist teelt.

wäärtusline palsam ja elustaw kaste, mis toob elu ja õnnistust igawesti igaweks ajaks. Esi-
mestel kriitlastel oli see omadus. Neil oli üks süda ja üks meel, neil oli arm kõige rahwa juures ja Ssland tõi igapäew uusi liikmeid juure. (Mpt. 2, 47). Ja siiski süüdistatakse pahatühti rahulapsi asjata, et nad rahutusi tekitawad, olgugi, et nad tõesti rahu elamad ja teise sellega õnnelikkudeks teha tahwad. Sellepärast et kriitlased seda rahu alalhoidijid ja paljud nendega ühinesid, algas juutide tagakiusamine. Kui hiljem mingi rahutus Rooma riigis sündis, siis olid kriitlased selle eest wastutajad. Kristust, Rahuwürsti, ei tunnustanud juudid ja löid ta kui üleastuja risti. Seda, kes juutidest ja kreeklasteist inimese teeb, mõlemad oma armus ühendab, kõiki taewa kodumaa kodaniku-

fogemused näitawad, et pole midagi rahutumast, kui see elu. Sellegi pärast ei peaks keegi end rahutusteist tagandada lastma, waid waiksed ja rahulikud olema, niitaua kui me Kristuse armu pääle loodame. Ümbritsetud kiusatustest ja hädadohtudeist, peaks see rahu, mis ülem kui kõik meie mõistus, omal kohal seisma jääma, ja meie usk ei peaks mitte kunagi kõikumast. Siis saame näha Rahuwürsti tulekul, peale esimest ülestõusmist ja kõige patu kustutamist, rahuriiki kus talled ja hundid koos elamad, lehmad ja karud, lõwid ja weised rohtu söowad, kus Sumala lapsed koos inglitega perekonna moodustawad, kus keegi midagi halba ei tee. Siis on uus maa Sumala kartust täis,“ kui wett, mis merd katab.“ (Jes. 11.)

L. K. Conradi.

Tee tõeliku rahu juure.

Õiik inimesed otsivad rahu ja õnnelikkust. Patust määritud hing on teadlik selles, et ta õiglase Jumala ees seista ei või ja püüab seepärast leida rahu. Kui inimest piinavad süütundevaevad, on talle kõige tähtsam küsimus: kuidas leida rahu.

Õiik olla on need hingejõud, mis juhivad meid teenima Jumalat, juba terve aasta läbi seisnud tegevusetu. Süütunne on nii niirind, et ta enam ei manitse loobustutele Jumala vastu. Ewangeeliumi sõnumit kuulati ilma et see oleks mõju avaldand; ta hoiatust ei pandud tähele ja ta kutsu põlati. Seewastu teeniti maailma ja aeti taga selle lõbusi, mõllemata surmale või kohtule, mis tuleb. Siis, selles olekus, oli wajuund surmaunne ja tegutses sellega nii, kuidas tahtis.

Kuid niid on see möödas. Silmad on awanend ja näewad asju, nii, kuidas nad on tõelised. Jumala häält, kes püha waimu kaudu hingega kõneleb, kuulab niid see ja ärgand süütunne nõuab, et seda häält kuulda. Täiwa teistfugused, seni tundmatud mõtted rõhuvad teda niifuguse jõuga, et ta neist fergesti ei wabane. Jumala püha käsi, mis keelab kõik patu, ärgand südametunnistuse nõuded, patuse jumalatu ning lootusetu seisuford, surmahirm ilma õndsusetu Kristuses, hirmus teadmine, et ta on põlanud Jumala ja ta poja suure õhwri, mööndund elu patud — need ja sarnased mõtted liiguvad ta hinges. Patune tunneb, et ta kadunud ning surmale pühendatud on. Ta saab aru, et ta on süüdlane Jumala ees ja et tal mingit õigust pole armu pääle. Selles seisuforras hüüab ta: „Mis pean ma tegema?“

Inimesed on püüdnud juba mitmel kombel rahu leida enda rahututele hingedele; kuid kõigil inimearvusel pole õnnestund plaani luua, mis võimaldaks leida rahu. Rahu ei saawutata sellega, kui püütakse asjolu, et on patustatud, muuta või unustada. Mis on süüdlane, ei saa teha olematuks. Wõimatu on pattu täiesti unustada ja sellega kindlustada hingele leida rahu. Mõni võib küll enda patu osalt ning ajutiseks unustada, kuid ei saa tõestada, et keegi, kes on patustatud, jeda jäädawalt juudaks unustada. Ükski tegu ei või jääda täiwa unustusse ja me wõime ford jattuda oluforda, mis kõik iikfijasjale sellest kutsub ellu. Nii on wõimatu leida rahu seeläbi, et püütakse pattu unustada.

Ka ei saawutata rahu seeläbi, et püütakse hoiduda tõstest mõtetest wägise, neid juhtides

surmalt, kohtupäewalt ja igawikult ajalikkudele ja maistele asjadele.

Paljud loodawad seeläbi rahu leida, et nad anduwad ilmalikkudele lõbudele. Wõib ju õnnestuda süütunde häält sellega ajutiseks suruda alla ja leida rahuldust liihisejeks ajaks, kuid walu tuleb tagasi ja on siis jeda wäljakannatamatum.

Paljud otsivad rahu selles, et nad enda süütunde allasurenwad. See wiib neid niifugusele, et nad hakkawad vastu parematele tungele ja ei pööra end. Wägivaldselt allasuretud südametunnistusehääli võib teatud ajafestwuse waikida, kuid ei saa festwast suruda alla süütunnet; warem ehk hiljem saab see jälle kuulda. Mõned inimesed tahawad leida rahu, wõttes omaks mõnehuguseid usuwaahteid, mis õpetawad, et nad ei pruugi muretseda; et patt siiski nii hirmus pole, kui seda kutsutakse, et ei ole waja kartu needust tulewikus, fest Jumal on häa ning armuline ja ei tõuka kedagi põrgu; et ta ka wärrast surma annab wõimaluse saawutada õndsust. Kuid neil waadetel puudub piibli alus ja nad ei või kauaks rahustada inimõidant ega waimu.

Kuid Jumalale tänu, on üks tee, mis wiib tõelisele rahule. Xesus ise rajas selle tee. Kristuse ewangeeliumi läbi võib leida rahu. Mida ei või saawutada ihegi inimliku plaani-aa, saadab forda jumalik õndsusplaan. Tõeliku rahu saawutame ainult siis, kui tunnustame illes enda patu Jumala ees, selle vastu me oleme ekkind. Naailks teab, kui hürt fergendust me tunneme, kui me iibe wea, mis oleme teinud owalikkult ning sundinatuks tunnustame illes. Beacaeu kõik meist teawad koanustest, kui rõhuw ning rahutufsteaew on see, kui me midagi heame wariama, naau näit. lapsed, kes mõnd tehtud iilekohut püüawad wariata oma wanemate või mängukaaslaste eest. Nad ei leia enne rahu, kui nad on tunnustand illes enda ekkituse. Ewangeelium kinnitab jeda kõige selemalt, et käieliku rahu võib leida ainult awaliku illestunnistuse läbi. Selle üle leidame piiblis halju ütelsi, naau iärqamised: „Kui keegi oma iileastumisi kinnitab, ei läbe see temale forda: aas kes tunnustab ja maha jätab, selle heale halastatakse.“ Epet. lõn. 28. 13. „Kui meie ei iikle enestel pattu olemat, siis wõtame me iieendid ja tõde ei ole mitte meie sees. Kui meie oma patud illes tunnustame, siis on tema ustaw ja õige, et ta meile patud andeks annab, ja teeb meid wuhaks kõigeit iilekohtust.“ I Joh. 1. 8, 9.

Süüdlane võib ainult siis leida kestvat ja tõelist rahu, kui ta on kindel selle andeksandmises, kelle vastu ta on efinud. Pääliskaudie illestunnistusega võib saada ajutist ning osalist rahu, täielikku ning kestvat, aga kindlas teadmises andeksannist. Siin on tarvis kindlat usku Jumala töötusesse.

Me nägime, et tehtud süüid ei saa muuta ega olematuks teha. Kuid süü võib saada andetatud ja see on andeksand, mis toob endaga täieliku rahu. Jeesus läks kord ihe wariseri majja, et temaga einetada. Siis tuli üks naine, kes oli weetnud enda elu patuteenistuses, niisutas ta jalgu oma pisaratega ja kuivatas nad oma juustega. Ta näitas sellega, et ta kahetsusvalmis ja täis armastust oma Sünnistegija vastu oli. Siis ütles Jeesus ta vastu: „Sinu patud on sulle andeks antud. Sinu usk on sind aidand, mine rahuga“ Luuka ewang. 7, 48. 50. Niipea, kui ta

kuulis neid õndsakstegevaid sõnu, tuli rahu, mida ta otsind, ta hinge, ja ta läks fäält kerge südamega, sest ta oli armu saanud, rahu sai talle osaks, mida ei saa anda maailm.

Terwes maailmas ei ole paremat teed teha õnnelikuks, kui ihele süüdlasele teatada, et ta süü on antud andeks ja sellele ei mõelda enam. Kui see saab tehtud on hinges, mis enne sarnanes rahutule ning tornisele merele, vaikuis ja rahu.

Oh, rahutu ja arg hing, kui sa otsid rahu ja puhkust, kui su isetunne su pääle, kaebab, siis alanda end oma Sünnistegija ette kahetsewa südamega ja murtud waimuga, tunnista talle oma süü ja ta laise sulle andeksanni saada osaks. Ta ütleb su hingele: „Su patud on sulle andeks antud. Mine rahuga!“

H. B. M.

Jumala and inimestele.

Jumal löi inimese täitsa pühana ning õnnelikuna; kore maa, niisugune nagu ta tuli Looja kõikwõimsa käe alt, oli puhhas kõige wähemastki languse wõi wande jäljest. Alles jumalikust käfust üleastumine tõi maailma hukatuse ja surma. Siiski ilmutab end Jumala lõpmatu armastus kõigis hädas ja kannatustes, mis patust tulewad. Kirjutatud on, et Jumal needis maa inimese pärast. 1 Moos. 3, 17. Otkad ja ohakad — rasfused ja katsumised — mis inimese olemasolu iheks nureeluis teewad, pidid talle tulema hääks, olid üks tarwilik osa Jumala lunastamisplaanis, et inimesi lösta illes nende sügawast langusest ja hädast, mille põhjuseks oli patt. Maailm, kuigi pattudesse langemud, ei ole siiski mitte täitsa häda ja nure paik. Ohakatel on weel öied ja otkad on kaetud lõhnawate roosidega.

„Jumal on armastus!“ seisab igal puhkewal pungal, igal muru tiikikesel kirjutatud. Armsad linnufesed, kes enda wiisirikaid laule lajewad kõlada, örnad lillikesed, mis enda täies ilus täidawad õhu lõhnadega, kõrged puud metsas omas rikkalikus lehestikus — kõik annawad tunnistust meie Jumala armurikkast isalikust hoolest, et ta soowib meid, omi lapsi, teha õnnelikuks.

Jumala sõna ilmutab jumalikku iseloomu. Kui Mooses palus: „Näita, mulle oma au“ (2 Moos. 33, 18), siis wastas talle Jumal: „Ma tahan lasta kõik oma headuse su silma eest mööda minna.“ 2. Moos. 33, 19. Niisugune on ta illemus. Kui siis Jehoowa möödis ta palest, hüüdis ta: „Jehoowa! Jehoowa! Üks halastaja ja armuline Jumal, pika meelega ja rikas heldusest

ja tõest, kes heldust peab mitme tuhandele, kes andeks annab illekohtu ja üle astumise ja patu.“ 2. Moos. 34, 6. 7. Soonas hüüdis ka: „Sina oled üks armuline Jumal, ja halastaja, pika meelega ja rikas heldusest.“ Soos. 4, 2.

Tema, Jumal, on tõmmanud meid enda poole enda armu lugematute tõenduste läbi maa pääl ja taewas. Jumal on meile ilmutada püüdnud oma armastust loodusnähtuste kaudu, kõige südamlikuma sidemega, mida inimsüdamed mõista ja tunda wõiwad; kuid kõik see ei kujuta weel sugugi ta armastuse täit määra me vastu. Waatamata neile selgetele tunnistustele, pimestab kõigi hää waenlane inimsüdamed niuwõrd, et nad ainult hirmu ja wärinaga Jumala poole waatawad, et nad teda endale kujutawad ette waljuna, leppimata Issandana. Saatan juhtis inimesi waatamata Jumalale, kui olemusele, kelle pääomaduseks on wali õiglus, kes pole muud midagi, kui karm kohtunik ja julm wõlausaldaja. Ta kujutas Loojat, kui olemust, kes umbuslikkute pilkudega jälgib inimeste patte ja nõrkusi, et ta wõiks tulla nende pääle mõistma kohtu. Just selleks tuli Jeesus meie juure, et eemaldada selle warju, mis katab me eest Jumala lõpmatu armastuse.

Jumala poeg tuli taewast, et ilmutada meile Issa, „Ükski ei ole iial Jumalat näinud; ainusündinud Poeg, kes Issa süles on, see on meile ära seletanud.“ Joh. 1, 18.

„Ükski ei tunne Issa, kui aga Poeg, ja kellele Poeg seda tahab ilmutada.“ Matt. 11, 27. Kui üks jünger Jeesust palus: „Issand, näita meile

„Jaa!“ (Joh. 14, 8.), siis kostis ta: „Nii kaua aega olen mina teie juures, ja sina ei ole mind mitte tunnud. Wilippus, kes mind on näinud, see on Jsa näinud; kuidas ütled sina siis: Mäita meile Jsa? Joh. ev. 14, 9.

Oma maisse ülesande kirjelduses ütleb Jeesus: „Issanda Waim on minu peal! seepärast on ta mind wõidnud; ta on mind läkitand waestele armuõpetust kuulutama, neid, kes siidame poolest rõhutatud parandama, wangidele lahtilaskest kuulutama, pimedatele nägemist, ja waewatud andeksandmise läbi lahti lastma.“ Luuka 4, 18. See oli ta töö. Ta rändas maa pääl, et teha hääd, et parandada kõiki, kes kannatavad saatana ifke all. Oli terveid külasi ja maakohi, kus polnud enam kuulda üheski majas haigete kaebusi ja ohkeid; sest tema Snnistegija, oli neid kiilastanud ja haiged teinud terveks. Ta teod tunnistasid ta jumalikust salwimisest. Armastus, halastus ja kaastundmus awaldusid terwes ta elutöös. Ta siida otfis siidamlikus halastuses inimlapsi. Ta wõttis endale inimekuju, et mõista seda paremini inimesi ja aidata neid. Kõige wiletsamad ja madalamad inimesed julgesid talle läheneda. Ssegi lapjed tundsid ta wastu sooja poolehoidu. Nad ronisid meeleldi ta sülle ja waatasid ta filmi, mis särasid jumalikust armastusest.

Jeesus ei hoidnud tagasi ühtki tõesõna, kuid ta ütles seda armastusega. Oma igapäewases läbikäimises rahawga oli ta alati tähelepanelik, hoolitseja, alati arusaaja ja täis arnu. Siialgi polnud ta wiisakuseta, ega ebajõbralik, iialgi ei öelnud ta põhjuseta karmi sõna, iialgi ei haawanud ta ühe siidame tunnet. Inimlikke nõrkusi ei mõistnud ta hukka, kiil aga jalakawalust, usmatast ja waltskust; alati tegi ta seda pisarfilmil ja liigutatud häälega. Ta nuttis Jeruusalemma pärast, linna pärast, mida ta armastas, ja mis teeldus teda wõtmast wastu oma müüride wahel ja waatas teda halastawa pilguga. Ta elu oli endaohwerdus ja hoolitiew armastus teiste eest. Sga hing oli ta filmis wäärtuslik. Malhoides enda jumalikku au, näitas ta Jumala perekonna iga üksiku liikne wastu kõige õrnemat kaastunnet. Ta nägi kõigis inimestes langenud hingi, kelle päästmine igawesest surmast tema ülesanne oli. Niisugune oli ta iseloom, niisugusena ilmutab Kristus end omas elus. Niisugune on Jumala iseloom. Jsa siidamest woolawad halastuse woolud, awalduwad Kristusese ja walguwad inimeste pääle. Jeesus, armuline ja armurikas Snnistegija sai Jumalaks ilmutatud lihas. 1. Tim. 3, 16.

Ei keegi muu, kui Jeesus wõind meid päästa; ainult tema, kes oli taewase Jsa rinnal, wõis meile teda ilmutada. Minult tema, kes ise tun-

dis Jumala armastuse kõrgust ja sügawust, wõis meile seda kuulutada. Minult Kristusese poolt toodud ohwer wõis Jsa armastust langend inimesoo wastu wäljendada.

„Sest nii on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on annud.“ Ta ei annud teda mitte ainult inimeste hulgas elamiseks, ei, palju rohkem maailma pattude kandmiseks ja ohwrijurmaks ristipuul. Ta andis ta langend inimesoole. Kristus pidi omast waatepunktist õppima tundma inimesi. Tema, Jumala ainusündinud Poeg, sidus end tugewate sidemetega inimeste külge. „Seepärast ei häbene tema mitte, neid wendadeks nimetades.“ Ebr. 2, 11. Ta sai me ohwriks, me eestkostjaks, me wennaks, kes me inimliku kaju Jumala ees kannab, ja igawesti ühte jääb sooga, keda ta on lunastanud. Kõike seda tegi ta selleks, et päästa inimesi patust ja hukatusest, et neis Jumala arm wastupeegelduks ja et nad saaksid osa pühaduse rõõmusest.

See hind meie lunastuse eest, lõpmatu juur ohwer me taewase isa poolt, et ta oma Poja andis surma me eest, pidi meid täitma ülewate mõtetega sellest, mis me Kristusese läbi peame saama. Apostel Paulus on täidetud aukatusest ja imetusest waadeldes taewase Jsa armastuse kõrgusele, sügawusele ja laiussele; ta ei suuda leida niisuguseid sõnu, mis wõiks wäljendada niisuguse armastuse suurusst ja jõudu, ja nii juhüib ta maailma niisugusele armastusele hüüdes: „Waadake, misugune armastuse Jsa meile on annud, et meid peab Jumala lasteks hüütama!“ 1 Joh. 3, 1

Kui suure wäärtuse annab seeläbi inimene. Patu läbi said inimlapjed saatana alamateks; kuid Kristusese lunastusohwri läbi wõiwad Madama lapjed jälle Jumala lasteks saada. Kristus tõstas inimkonna enda juure üles seeläbi, et ta wõtab inimese kaju, nii et nad tegelikult jumalaste nimetust wäärivad.

Niisugune armastus on wõrratu; Jumalasteks peab meid hüütama! Oh jumalik töotus! Kui ka iga inimlik siide kaob, kui ka sõber sõbrale pole truu, kui emad lakkawad armastamast omi lapsi, kui ka taewas ja maa hukkuwad — ei muutu Jehoowa armastus me wastu! Sel mõttel on wal daw mõju hingele ja teeb siidame Jumalale sõnakuulselikuks. Mida enam me Kristusese jumalikku iseloomu ristivalguses waatleme, seda enam halastust ja armu me näeme, walguwatud õiglusest ja erapooletust. Seda enam wõime me mõista Jumala armu lugematuid tunnistusi, mis lõpmata on, ja imetleda siidamlikku kaastunnet, mis on suurem emaarmastusest efind lapse wastu.

C. G. White.

Jumal on nii ligi, et iga kahetseja patuse siidamelööke kuulab.

Burustagem fillad!

Jeesuse maapealsed elupäevad lähenesid lõpule. Ta oli kindlasti otjustanud minna Jerusalemma, et sääl oma töö lõpetada. Ta tahtis minna samariitlaste asukoha kaudu, ei leidnud sääl aga vastuvõttu ja ööbis ühes teises kohas. Siin tahtis keegi temaga kaasa minna, kes ta kuulujutte oli kuulnud. Jeesus kostis talle: „Rebasteel on augud ja lindudel taeva all on pesad;

jumalaga jätta nendega, kes mu majas on.“ Aga Jeesus ütles tema vastu: „Ei ükski, kes oma käe adra külge paneb ja vaatab tagasi, ei tõlba Jumala riigile.“ Luka. ev. 9.

Kindlasti on mitmel piiblilugejal tunne olnud, et Jeesuse nõudmine nende kahe mehe vastu on liig wali olnud. Üks ei tohi võtta osa oma isa matusest, kui ta talle järgneda tahab, ja teine

„Ei ükski, kes oma käe adra külge paneb ja vaatab tagasi, ei tõlba Jumala riigile.“

aga inimese pojal ei ole mitte ajet, kuhu ta oma pea võiks panna.“

Ühele teisele mehele ütles Issand: „Käi mu järel!“ Aga see kostis: „Issand, anna mulle luba minna ja oma isa enne maha matta.“ Aga Jeesus ütles tema vastu: „Lase surunud oma surnuid matta; aga sina mine ja kuuluta Jumala riiki!“ Ja üks teine ütles ka: „Issand, ma tahan su järel käia; aga anna mulle luba, enne

ei tohi omaette jätta jumalaga jätta. Mis ühel juhusel kaastunnet, teisel korralikust nõudis, seda keelas neile Jeesus. Armastusrikas Issand on nii karm! Kuid, kes Jeesust ise tunneb, see ei heida talle mitte niipea farmust ette, vaid ütleb endale: selle taga, et Jeesus niisugused tingimused esitas, pidi peituma midagi. Ja see ei või olla teifiti kui: Jeesus nägi mõlemi mehe joomis hädadohtu. Matmine nõudis tol ajal niipal-

ju aega, ja sellega olid seotud nii rumalad pruugid, et Jeesus mõtles: selle läbi saab otsus, mulle järgneda, jälle edasi liikatud, siis saab hää tung järelekaainiseks jälle lämmatud. Teine nõudis küll üht erilist lahkumispidustust omakstega. Jseenejst polnud ju selles midagi halba. Kuid Jeesus nägi et nende meeste omaksed mitte ühel arvamisel polnud nendega, kes tahtsid järgneda talle. Ja siis: niisugusel pidustusel walitseks ilmalik waim ja asjaosalist oleks ta omaksed wõinud otsekohe tagasihoida. Kus need kaks mingit hädaohtu ei näinud, nägi Jeesus tõsist hädaohtu. Seepärast need tõsised, näilikut waljud nõuded. Jeesus nõudis teatud määralt fildade purustamist; nad ei pidanud enam minema tagasi, waid maailmaga jidemed purustama. Me ei tea, mis tegid need kaks Jeesuse nõudmise järel. Mulle näib, et nad ei purustanud sildu ja ei järgnenud Jeesusele.

Kui tahetakse Jeesusele järgneda, siis on ka niiid mitmesuguseid sildu purustada, sel määralt, kui nad hädaohtlikud on, et neid mööda saab tagasipöörda maailma — ja patuteenistusele. Säält on maitsmise ihade sild. Kes tahab järgneda Jeesusele ja seda silda ei purusta, see pöörduw warsti tagasi. Maised röömud, nagu: tants, teater, kino, peod jne., ei ole mitte Jeesuse waimu ja meele järgi. Neid walitseb selle maailma jumal. Tihti näiwad nad täitfa süüitud, kuid on siiski hädaohtlikud, sest nad arendawad filma-, lihahimu ning eluförkust. Sina saab mürgitatud ja puhta ning jumaliku wastuwõtu meel lämbub. Kuba paljud on maisete röömude silla pärast Jeesuse juurest tagasi pöörnud. Seepärast purusta see sild, kui tahad järgneda Jeesusele!

Maiste röömude sillaga seisab ühenduses maiste ilmalikkude sõpruste sild. Ka selle peab purustama, niipea, kui see saab takistuseks ja kiusatuses maailma tagasipöörda. Ja nii juhtub tihti. Ilmalikud sõbrad piilawad kõigest wäest ja juure kõneosawusega inimest tagasi meelitada. „Sa wõid ka nii õige ja tubli olla, ilma

et ja seejuures nii üleliia waga oled,“ jne. Säält tuleb katkestada. Seda ei pea mitte waenulikus teonis tegema. Kõige kohasem on awalik, kindel kõne. Asjaosalised peawad mõistma, et meil siin mängus on pühad warandused, millest me ei taha öelda lahti, mis meile weel kõrgemad on, kui maised sõprussidemed.

Ilwaliku, kindla wälja ütlemisega wõib teisi sundida tõsisemale järgimõtlemisele, ka Jeesusele järgnemisele.

Jeesusele järgnemise pärast wõib purustada lähemategi ühenduste sildu, samuti jugulus- ja perekondlikke wahelordi. Wõib juhtuda, et seetõttu kihlus katki jääb. Teinepool peab täpselt teadma, milles asi seisab. Kus tõeline armastus seob, saab teist poolt muidugi üldamlikult palutud Jeesusele järgneda. Kus seda pole, on parem purustada sild ja lõpetada wahelord. On need jugulased, kes teel seisawad, siis tulewad murda ligemad suhted. Mõskem juhul on see, kus kahest abielusolijast üks otustab Jeesusele järgneda. Säält ei saa silda õieti purustada. Säält peab kõige päält end wälja rääkima ja asja teisele õieti jüdamele panema. Kui see ei aita, siis tuleb juba purustada teatud sillad, ka ilma abielulahutusega. Sgal juhul nõuab Jeesus käiekikku andumist, täit otsust. Wõib olla, on jul, armas lugeja, ka niisuguseid sildu purustada. Wõta end kokku ja lasse endale sõsandat tarwilikku jõudu kindida!

Kui me sildu purustame, siis ainult neid, mis hukatusse wiitwad. Kes igawest õnnistust on õppinud tundma, see teab, et Numala sõna läbi kuulutatud jumalikke warasid wõib saawutada ainult täieliku ümberpööramisega, tõelise ilmaliklahkumiseega. Kui Kristus teist korda ilmub, et enda juure wõtta, wõetaks ainult need ta riiki, kes tõesti kõik sillad maa päält on purustanud, misugused meid ilmalikkude asjadega ühenduses olla põhjustawad. Mida warem seda teeme, seda parem on see meile.

G. B.

Õirge mõistke kohut.

„Õirge mõistke kohut“, — heliseb weel tänapäewalgi meile tõsiseft ja manitsewalt wastu mäejutlusest. Sõna waob jüdamesse ja peatub säält hoiatawa järelekajana: „— et ka teie üle ei saaks kohut mõistatud!“

Meie kõik oleme efsijad ja otfsijad — sageli nii wäfind rändajad sellel juurel elutanawal. Enne weel, kui meie endi eesmärki filmame, meelitab meid mõni efsiw tuluke õigelt teerajalt kõrwale. Paljud meist on komistanud — ja mõned ifegi

langenud. Kuid kui meie tee ka filedam oli wõid kui meil wast rohkem jõudu oli, et seda rada selles kaswawas segaduses ja pimeduses paremini leida, kas on meil seepärast õigus efsijate üle kohut mõista? —

Meie pole mitte selleks, et õiguselt rääkida, waid et üksteisele selles waritsewas hädaohus abiks oleksime. Waadake ümber! Miks on õnnetus, häda maailmas? — Seepärast, et inimkond kannatab armastaje puuduse all. Andkem

rohkem armastust! — Minult Snuisteqijalt võime me õppida kuldseid siidameuksi avama armastuse läbi. Undjaina oleme me tõelikult vaid võtjad. Sest otse nii palju ja nii vähe, kui meil jõudu on, võime me ka hääb teha. Järgnege juurele armastuskäsule ja teie elu muutub, kuigi see väliselt vast vilets ja kagasihoidlik näib, siseti rikkamaks kui ühelgi kuningal. Sest hinge varandused on kallimad ja hüljavamad, kui kõik maailma kuninglikud rikkused kokku — need on huffaminemata ja igavesed.

Ma tean väga hästi, et igale hääle kavatsusele üks salalik ja kige waenlane vastu võitleb, kes eriti hädaohtlik on, kuna teda keegi waenlaseks ei võta ning tema sõjariistu ei näe. Kõige mõjuvam viimastest on aga „hall igapäevsus“. Väikeste toimetuste ja sööja ükskõikusega teeb ta meid kannatamatuks, rahulolematuks ja fergesti ärrituwaks. Meie oleme kas arad või laisad, ja ei kuule mitte seda imekaunist ja mahedat häält meie siidameis, mis jääb manitseb: anna armastust — andesta, mõista teisi! Kuid kindel tahe häädujeks sarnaneb võhusõnale, mille pääle ka kõige kindlamad usked, mis meie siidame warakambriisse wiivad; fergesti awanewad. Sää! aga on walgus ja küllus!

Kui inetud ja wastumeelt on need inimesed, kes igaihe juures midagi laita ja armustada leiawad: ühtegi hääd iseloonujoont ei jää ta ligemisele alles. Kõik teised on halwad, ei kõlba kuhugi on rumalad ja fergeemehsed, nemad üksi vaid targad ja juuremeelsed! Neil inimesil pole ühtki muud jutuwainet, kui nende naabrid ja hääd sõbrad. Kõik, mis need teewad või teemata jätawad, heidetakse tolmui ja pillutakse tühiajatu poriaa üle. Need on need kardetavad „binnakohkunikud“, kes küll pinda oma wenna filmas näewad, kuid palli oma filmas ei pane tähele.

Ma olen juba ammu enesest ära harjutanud otjustamise inimeste üle selle järele, kuidas nad oma kaasinimeste üle räägiwad. Naguiks näeb, mis ta omas siidames kannab. — Kuid ka neil, kes waewa näewad öieti mõelda piilides, liwab sageli mõni kiire armustus, mõni liig warajane ja laitew otfus teiste, nende tegude ja wigade üle, meie huultelt öieti kiirelt ja fergesti saab teine siidlaselks tunnistatud. Kas ei kosta siis wahel meile wäiksel hoiataw hää! „Ärge mõistke kohut!“?

Kui sageli oleme me isegi öelnud, kui mõnd laitwat sõna enese ja oma tõeliste või arwatawate pattude üle kuuleme: „Sa, kui need inimesed lordli ka meie seisukorda astusid!“ On ju ometigi waidluse esimeselks eeltingimuseks ka teise poole ülekuulamine. Piika uurimist, sügawat wastutustunnet, suurt läbielu ja inimestetundmist nõudsid kultuurilisel kõrgel järjel seiswad

rahwad juba wanemal aegelgi mehelt, keda teiste üle kohtunikuks waliti. Mõnel teisel maal aga ühendati kuninglik auamet ja kohtumõistmise wäärikus ühte. Kui imelisel liigutawad meid weel tänagi kuninga Saalomoni elutargad õpetussõnad!

Kuid ka üksikute inimeste toimingute üle pole kellelgi õigust otjustada, kui ta mitte neid siseti põhjust ei tunne. Kõigest, mis meie näeme, jääb meile vaid ainult wälimine pilt. Üksikuid tumedaid teid, milledele igaiks üksi rändama peab, ei tunne me mitte. Kõik siidinu on aga waid siidemiste ja wäliste asjade salajane ahel, ja meie peame õppima kõike neist wäljendusist tähele panna ja arwesse wõtma. Meie peame armastust omama ja andma, et wäikse mõista neid põhjusti, mis inimest eesimisele on mõjutanud. Meie pilt peaks inimese sisetuse tungima ja mitte tema wälimisele peatuma jääma. Kui meie juba õppinud oleme nii waatama, siis näeme me inimesi ja nende teguwise hoopis teises walguses.

Kui nüüd tõesti üks wäsinud hing peaks komistama ja eesima, kas wäikseme teda siis küllma hoolimatusega ja põlgatusega aidata? — Ei! — Armastus ja andestamine on üksi need juhtiwad tähed, mis eesijale teed koju juhatawad.

Ja kes on siis meie seast ilma süüta? Kui palju andestamist tarwitame meie — või peame weel tarwitama! Naguiks mõelgu selle pääle, et võib olla temagi tee weel pikk ja kiwine on, et ka tema wast juba järgmisel ristteel wääratab ja lähem kivi teda langetada võib! —

Wida rohkem meie läbi elame, seda rikkamaks meie saame, seda enam õpime meie tundma kõrgust ja sügawust, kindlaid aluseid ja kuristikke, seda enam õpime meie mõistma, andestama ja kaastundlikult eesijate üle otjustama. Suured ja targad inimesed olid igal ajal ja juhusel hääd! — Äraraäkimata palju hääd ja auat on teiste siidamete läbi arahawitatud, ja kellelgi muul pole nii suurt wastutust, kui just neil „õigeil“ inimesil, keda weel tänapäewgi saab „wariseerideks“ hiiütud. Tõelisel on need aga rumalad, keda enam ükski abi ei aita ja kes kõrgema kohtumõistmise saatusele osaks langewad.

Otsijale on kõik teed abi juure awatud ka siis, kui nad illekohu ja patupimedusest läbi lähewad. Meie kohuseks jääb aga aidata jää! kus meie wähegi leiame selle järele tarwidust. On olemas weel patud, mis unustamise läbi tulewad ja mis meie tegemata oleme jätnud, need kaaluwad sageli weel palju rohkem, kui need, mis meie leinud oleme. Seepärast awage endi siidamete warakambriid, laske Jumala armastus teie siidameisse woolata — armastage, aidake, kuid „ärge mõistke mitte kohut! Sest tõise hoiatusena kõlab jumalik sõna: — „et ka teid hukka ei mõisteta!“

Mis sünnib Kristuse teisel tulekul?

Kristuse jälletulemine on aine, mille üle tänapäev palju räägitakse. Kogu maailma jälgib kiirelt täituvaid ajamärke, millised selgelt sellele juurele sündmusel juhivad. Kuid vaid vähesed inimesed mõistavad neid ning näevad nende täitumises ühe pühalkiku sündmuse lähenemist, millal Jeesus kirjeldamata aus ja hiilguses süa maa pääle tuleb, et seda rahvast koguda, kes temale otsani truuks on jäänud.

Otse süis, kui maa kõige kurvemaist kogemusist ja hirmsamaist kannatusist, mis patt enesega kaasa on toonud, läbi läheb, tuleb kuningas. Meie oleme astunud juba selle aja sisse, millest kuningas räägib: „Aga kõik see on suure waewa hakatus.“ Matt. 8, 24. Inimesed tõmbavad eneste peale kõikfugu wiletsused ja raskused, sest et nad õnnistuse ära põlgawad, mis neile praegu nii heldelt pakutakse.

Kui see raske aeg algab, waldab hirmus rahutus rahwaid. Maad külastab ülekohus, haigused, näljahädad, maawärisemised ja tormid. Seitse wiimast nuhtlust, milledega lõpeb Sumala suur wiha, walatakse üle selle patuse maa, mis oma ülekohut ei taha kahetseda.

Sumal on kõige peale waatamata armuline.

Sumal on õige ja armuline. Ta ei rõõmusta mitte nende wiletsuse üle, kes teda ei arwasta. Ütleb ta ju isegi, et „mul ep ole hea meel selle surmast, kes hõel, waid sest, kui see, kes hõel, pöörab oma tee pealt, et ta mõiks elada. Pöörake ümber, pöörake ümber, oma kurja teede pealt, sest mispärast tahate teie surra, oh, Issraeli sugu?“ Gesek. 33, 11. Kuid Issand, „kelle ees ükski pole ilma patuta,“ tasub süiski neile fätte, mis nad ära on teeninud oma üleastumiste eest.

Kui ülekohus oma haripunktile jõuab, kattub taewas kurjakuulutawate pilwetega ja jõuab fätte Issanda päew, „üks pikkane pime päew, üks pilwine ja suur ja pime päew“ Noel. 2, 2. Sünniwad „hääled ja pikiemürisemised, ja walgud,“ ja „üks suur maawärisemine, mäherdust ei ole olnud sellest ajast, kui inimesed maa peale saanud, jäherdune wäga kange maawärisemine.“ Nlm. 16, 18. Ke’et seda loodusjõudude mäsfu „peab inimese Poja tähte taewas nähtama.“ Matt. 24, 30. Sumal wõtab „ära neelata seesinatse mäe pealt mitmesugused mähtmed, mis kõige rahwa ümber, ja fätte, mis-

ka kõik paganad on finni faetud.“ Jes. 25, 7. Süis awaneb selle maakera elanikkude ees üks imeline waade, mäherdust pole näinud weel ühegi jureliku film — Kristus läheneb maakerrale aupilwete sees ja kõik taewa inglid, kellede hull katab kogu taewalaotuse, saadawad teda.

Selle sündmuse aulikkus.

Selle sündmuse aulikkus ja hiilgus saawad kohutawaks wastandiks õudsele hirmule, mis waldab süis seda maad. Sest Issand tuleb „oma ja Süa ja püha inglite au sees.“ Luuk. 9, 26. „Su filmad saawad kuningat tema ilu sees näha.“ Jes. 39, 17.

Üks teine prohmet kirjeldab seda lähenemat sündmust ja ütleb: „Mäed wärisewad tema ees ja mäekünkad sulawad ära; ja maa kerfub illes tema palge eest, maa, kus elatakse, ja kõik, kes seal elawad.“ Nahum. 1, 5. Lauljal oli selle üle ka nägemine ja ta kirjutab: „Tuli käib tema palge eel ja süitab tema waenlased ümberfandu põlema. Tema walgud teewad maailma walgeks, maa näeb ja tunneb walu. Mäed sulawad ära kui meewaha Jehowa, kõige maailma Issanda ees! Laul 97, 3—5. See tuli häwitab kõik inimeste fätetöö. Kui juba mäed, mis koosnewad mullast ja kaljukivist, waha kombel sulawad, süis ei wõi ka need suured ja „tulekindlad“ ehitused, millede peale inimesed nii uhked on, mitte alles jääda, ning nad põlewad, kui süla tõrn.

Kui see sünnib, süis läheb täide prohmet Gesaja ettekuulutus: „Waata, Jehoma wõtab maa tühjendada ja seda sootumaks ümber lüüa, ja pöörab maapealsed kohad ümber, pillab laiali need, kes süäl elawad.“ „Maa peab kõik tühjendatud ja hoopis paljaks tehtud saama, sest Jehowa on seda rääkinud.“ Ta annab selleks ka põhjust: „Maa on roojaseks läinud nende all, kes seal elawad... Seepärast põlewad maa ja rahwas ära, ja pisut inimesi jääwad üle.“ Nes. 24, 1. 3. 5. 6. Need vähesed aga, kes üle jääwad, on wagad Sumala lapsed.

„Sest et Issand ise tahab maha tulla taewast sõja fihendamise, beaingu hääle ning Sumala pafunoga, ja kes Kristuse sees surnud, need peawad illes fõusma esmalt. Pärast peab meid, kes meie elame ja üle jääme, ühtlast nendega pilwete sees fistama Issanda wastu taewa poole; ja nõnda peame meie ifka Issandaga olema.“ 1. Tessal. 4, 16. 17.

Särg waata Nst. 159.

Noorjoo osafond.

Meie noorjugu.

J. W. Schilling.

Meie koguduse kõigeväärtuslikum varandus on meie noorjugu. Kogu meie ehituste, nii kui: sanatooriumide, kirjastusasutuste, koolide, kirikute ja n. e. väärtust ei või mitte meie noorjuga võrrelda. Nemad on meie tulevase arenemise elu, tulli ja jõud. Nemad on kogu meie üleilulise misjonitöö edasikehtmine. Nemad on meie koguduste ilu, „taimed“ ja „rahitud nurgasambad,“ mis ka ehitusi ilustatakse. Nemad on meie „õlipuu õksad“, meie rõõm ja õnn.

Kui meie mõnda kogudust hästi möbleeritud toaga võrdleme, mis on ilustatud lillevaasidega ja maalidega seinatel, siis võime saada ettekujutuse vanemate ja nooremate koguduseliigete kohta.

Et mõnda elamisruumi tarvitatawaks ja armjaks teha, selleks peab meil tubli mööbel ja ka toakaunistused olema. Samuti on ka lugu koguduses. Wanu elutormidest wintjutatud koguduse liikmeid võime võrrelda mööbliga, mis mitmeti kriimustatud ja wintjutatud, kuid mis siiski kindlalt koosnewaks asjaks on jäänud; noored on aga eluruumi ehe, kes koguduses, nii kui lilled eluruumis, jeda meeldiwaks ja mugawaks teewad. Kui niüid noored meie keskel, nii kui wanasti Saamuel, end Jumalale pühendawad, siis saab Jumal neid vastu wõtma ja nende läbi oma kogudusele juuri õnnistusi jaatma, mis omaford neile enestele õnnistuseks jaab. Niijugust noorjugu otsitakse ja hinnatakse igal pool.

Rõõm on teada, et Jumal noori hindab ja nende waimse ning waimuliku hää käekäigu eest hoolitseb. Tema mõtleb nii wäikeste, noorte kui wanade pääle. Tema ei unusta neist ühtegi.

Kui Jeesus Peetrust tema tulevase töö jaoks ette walmistas, siis käsits ta „tallekese“ (lapsi ja noori) hoida. Jumal tahab kõige ennem noorte eest hoolitseda. Ilma et meie wanemaid inimesi hoolitusejese jätafikime, peakfikime ijeäraniis noortele tähelepanu kinkima, mis ka ühes ka misjonitöö edu eest hoolitseme.

Kui ilus on, kui meie noored nii koguduses, kui koguduse läbi ka ligimeste eest hoolitsewad, neid töö läbi aidata ja nende ümbrust kõigiti rõõmsaks kujundada püüawad.

Mis noored kujukil hääid teewad, jeda hindab igaiüks kõrgelt, sest harilikult ei oodata jeda mitte praeguse noorjoo poolt. Meie noorjugu

wõib palju hääid teha, olgu jee kodus, koguduses wõi maailmas, kui nad ainult tahawad.

Nemad on ka tõesti walguseks! Kui paljud meie armjatest noortest on oma eeskujuliku elu läbi juba wõinud teistele kasuks olla.

Kui mitmed noored on meie noorte eeskujuliku elu ja mõistliku tunnistuse läbi Jumalale wõidetud saanud, olgu kas seltskondlikus elus wõi ülikoolis.

Wõime rõõmustada, et nii mõnigi Daaniel ühes oma kolme sõbraga meie seas leidub, kes ismalikkudes ülikoolides käiwad ja kes julgesti ja kõikumatult töö põhimõtete eest wälja astuwad ja jelle eest wõitlewad. Mina ijilikult tunnen terme hulga niijuguseid noori Berliinis ja mitmeid Riias ning mujal, kes eneste koolielus ja üldises ülespidamises töepõhimõtteliselt talitawad ja ehk nad küll ettelugemistel nii mõndagi peawad kuulma, mida nad ei juuda uskuda, aga siiski jelle juure kindlaks jääwad, mida nemad tõeks peawad. Niijugused on tõesti walguseks pimedas paigas. Nemad ei ole mitte tööde waka alla pannud waid küünlajala pääle, et jee walgustaks. Jumalale olgu tänu niijuguse noorjoo eest.

Ma koguduses walgustawad nad. Üks jutlustaja jutustas hiljuti, kuidas noorjugu temale ta töös abiks on. Ma külastasin hiljuti jeda kogudust, kus ije jelles tööasjas weenduda wõifin. Niijuguse noorjoo wäärtust ei mõisteta igaford, kuid taewas jaab jee siiski lõppeks awalikuks.

Rõõmustaw on ka, et meie jutlustajad noorte püüdeid hinnata mõistawad, wähemalt osaltki, ja nende noorusjõudu koguduse kasuks tööle rakendada püüawad. Noored aitawad kaasa kõnedes, tegutsemises, palwetes, mis nende eneste teguwõimeid samuti wälja arendab.

Samal ajal harjutawad nad ka end ewangeliumi teenistuses, mille üle neil ialgi ei tule kahjatseda. Targem ja tublim jutlustaja on jee, kes meie noorjugu Jumala juure juhatab, neis koguduse ülesehituse vastu huwi äratab ja neid tahtlikkudeks taastöölisteks hingede päästmise töös teha püüab. Niijuguse noorjoo wäärtus on siis hindamatu! Jumal aidaku meid enda noori temale wõita ja kindlustada. Püüame kui wanemad, koguduse ametnikud, liidu- ja uniooni-ametnikud eneste poegi ja tütreid Jumalale kaswatada, neid nende waimulikus elus toetada, ja neid jee läbi Jumala tööle kõlbawateks teha, et neid wõimalikult wara koguduse elus kaasaaitamisele õpetame.

Olge ikka rõõmsad.

(Särg.)

Sel ajal, kui maailmas inimesi kõigutatakse igast ahastuse tuulest ja nende ehitused, õhulossid ning illusioonid liivale rajatutena kofku langevad, on kristlasele, ühel usklikul, selle hinges on Kristus, kindel nurgakivi, millele ta oma elu võidib rajada. Eesehitavalt kõlab see prohvetikuulutus: „Waat, ma olen see, kes tahab Sionis ühe ärakatsitud kalli nurgakivi panna, mis on hästi finnitatud.“ (Jes. 28,16.)

See hästifinnitatud alus on Kristus, nagu selle prohvetikuulutuse tõdenemisest leiame, „sest teist alust ei võdi üksi seada, kui aga see, mis ju seatud on, see on Jeesus Kristus.“ (1. Kor. 3,13.)

Õise meeltäendatav on teada, et igal tõsifel usklikul ou kindlustus hinges, et tal ei pruugi wärsfeda ega kõkuda, kui mühisewad tuuled. Ei ole mingit põhjust sel inimesel ahastada ega muretseda eht kulmu kortsutada, waid alati rõõmus olla. Weel rohkemgi saab ta selle põhimõtte järgi elada: „Olge ikka rõõmsad Issandas.“ Eks ole see kõigil teada, et neil inimesil on alati õnnelik tunne, kel on südame-tunnistus puhjas, keda ei piira pattude koorem. Ja farnane inimene on juft kristlane, sest ta teab, et ta süüteod talle andeks on antud ning ta ülem püüüd on: elada walguise järgi, mis on antud taewasest kroonist.

On ju kindel, et tuleb elus tihti ahastusrikkaid filmapilke läbi elada, mil maharõhuto nukrus hinges on. Sarnastel momentidel on maailmas inimesed trööstitud, sest et neil ei ole kufagilt abi oodata. Inimeste sõnad on tihti õõnsad ning mittemidagisfaldatavad ja seepärast ollakse sageli lähedal enesetappe kurisifule.

Kääkimata farnastest suurtest lõõkideft ja faotustest ollakse juba siis õnnetu, kui puruneb mõni illusiooni-laewuise elutormis. Ja faatus petab, kurdetakse siis paljusifaldatvalt. Õise wastupidi on uskliku elu, selle lootus on ankrustatud Kristuses. Kui tuleb mõni libe moment wastu võtta, siis ei ole ta sugugi õnnetu, sest tal on teada: keda Jumal armastab. keda ta ka karistab. Ning tänulifuna sõnab ta pärast farnaste momentide möödumist: „Ma tänan Sind, Jeehoowa, et sa wihane mu peale oled olnud; Su wiha võtab pöörata ja sa tröötsid mind.“ (Jes. 12,1.)

Ei ole sugugi asjatult öeldud: „Olge alati rõõmsad!“ Pole lihtegi tundeidu furtata tarwis, pole tarwis tuimaks ega ofawõimatufe muutuda, aga siisfi wõime olla alati rõõmsad, ainult tähele pannes eespool nähtud põ-

himõtteid. Ja, olge ikka rõõmsad Kristuses. Õnnis on see, kes suudab keda olla, kes kõigi wastu on siisfi tundelik ning armastusrikkas. Õnn sellele, kes on walmis wastu võtma keda alatist rõõmu, kes ei wäewole meie hinge-waenlase — faatana murepaettes.

Kas ei ole seepärast wääriiline Kristusele rajatud olla, et alati võtuda olla terve niihästi waimlifelt kui ka kehafilelt, mis on rajatud sügawale, feesmifele, hingelifele rõõmule, mõjutatud waikest rahust.

R. W. Winglas.

Mida noored võivad korda saata.

Piibel on kirjutatud inimestele, — noortele ja wanadele, ning sfaldab hiilgawaid näitusi, mida Jumal on wõinud nende inimeste juures korda saata, kes end täiesti tema hooletks usaldab, olgu need noored wõi wanad.

Jumal armastab noori ja tahab neid oma faaditutena tarwitada. „Et tema töö kõikides selle harudes edeneda wõiks, selleks õffib Jumal nooruse jõudu, julgust ja agarust. Tema on selleks wäljawalitud noori, et need wõiksid tema abilistena tegutseda. Meie peame enda noori mehi usaldama. Remad peaksid igal pool tee tafandajatena tegutsema, tegewad olema töös, mis õhwrif ja enda ärasalgamist nõuab, kuna elufupjed, töös wanaksfaanud mehed neile juhatajaks olgu. Kärmine wajadus on noortemee- te järele, ... Jumal kutsub neid misjonipõldudele.“

„Counsels“, lhf. 535. „Gosp. W. lhf. 83.

Ülesõhutuselks ja eeskujuks tahan lihidalt meeie tuletada, mida mitmed noored on mine-wikus korda faatnud.

Piiblis esimeselks nimetatud usukannataja oli Abel. Keda nimetatakse Gebrea raamatus usufangelaselks. Teiste noorte meeste seast wõiks nimetada Isakit, kes ifegi walmis oli oma elu Jumalale õhwrifks tooma; Joosepit, kes Egiptuse näjahädast päästis; Moosjef, kes walis parema meelega ühes Jumala rahwaga waewa näha, kui lihidat patu elurõõmu maitsta; need on wõitu faanud kuningriikide üle, töötused kätte faanud, õigust teinud, lõufoerte juud kinni pannud.“

Minewiku rahwa aegloos teatatakse noortest meestest, kes juba enda warasemast elueast Jumalat teenima hakkasid. Mõtleme Samueli, Saaweti, Saalomoni, Jესaja, Jeremia ja paljude teiste pääle. Et nad enda sfidames ette wõtsid Jumalale ustawad olla, siis paistab weel täna nende eluloo üle selle walguise wastuhell, misfa nad omal ajal Paabeli maailma linna walgustasid.

Jeesus, meie suur eeskuju, oli 12-aastane, kui ta templis wanematele ja kirjatundjatele kirja seletas. Oma awaliku tööga alustas ta enda 30-das eluaastas. Tema esimese imeteo juures olid ta mõned ta jüngritest, kelle pilgud teda aukartuses jälgisid ja teda Spetajaks hüüdisid. Apostlite aegses koguduses tarvitas Sumal nii mõndagi noortmeest tunnistajana. Tehmanuise surma juures loeme, et „tunnistajad“ panid oma riided ühe noore mehe jalgade ette maha, kelle nimi Saulus oli. See noormees sai töega sambaks Sumala kogudusele pääle enda ümberpöörmise. Mitmedki noored andsid enda elu juurte tagakiusamiste ajal.

Uspigenslased ja walduslased on noorte meeeste- ja neitsitena samuti ustawate tunnistajatena Sumala tõe eest kindlaks jäänud. Pi-medal tagakiusamise ajajärgul, mil paawsti wõim miljonite ilmüüta werd waldas, on ta noortel oma oja Sumala töö wõituses. Nii mõnelki tuleriidalt ja wangifongijst kõlasid nende hääled, jäädes oma Sumalale ustawateks.

Ka usjupuhastamise liikumisel tegid noored oma oja. Paljud juhtideist olid noored. Paljud üliõpilased läksid tööle katoliku maadesse, kus usjupuhastus weel tundmata oli, andes enda elu selle töö eest, mis nad üle kõige muu armastasid.

Weel enam on filmapaistew, et noored tunnistajad ohwerdasid enda elu misjoniliikumises 18. ja 19. aastajal. Gudjon pühendas enda elu 22-aastajelt misjonitööle ja reisis enda 24. a. Indiasse. R. Marriison oli ainult 22-aastane, kui teda Hiinasse saadeti. Dawid Livingstone oli 21-aastane, J. Chamberlain 19 ja Thouburn 17 a. kui nad kutse said, end pagana maade misjonitööle pühendada.

Waatlame ka pisut meie rahwa aeglugu; ka siin leiame, et paljud algasid tööga noorelt pääle. G. G. White oli 17 a. kui ta enda esimese nägemise sai. J. White alustas oma misjoni tööd, olles 25 a. wana ja w. J. R. Andrews, meie esimene misjonär, kes Ameerikast Euroopasse tuli, algas oma 22 eluaastal awaliku tööd. J. N. Loughborough oli tuntud „poisikene-jutlustaja“. Tema alustas Kristuse teise tulemise jutlustamisega, olles 18-aastane, ja kolmefordset inglifuulutusit 21. eluaastast pääle. 72 aastat töötas ta ustawalt selle liikumise seas, kuni ta 1924. a. puhkama läks.

Nõnda wõiksime weel terve rea noori nimetada, kes juba enda noorelt põlwest pääle wastutusi kandma on õppinud. Nemad ohwerdasid oma kõige paremad eluaastad Sumala tööle ja

ligemise awitamiseks. Nende elu ja töö on riskaliku wilja kannud ja wõib weel täna kõigile hiilgawaks eeskujuks jaada.

Samajuguse elu ja tegemise jaoks kutsub Sumal weel täna noori. Kas ei peaks iga noor, kes neid sõnu loeb, Sumalat paluma, et ta sinu filmi filmasjalwiga wõiaks, nõnda, et iga üks wõiks näha kõrgemale ja kaugemale, kui see senini olnud. Tunda elu tõeliku otstarwet ja seda Sumala tahtmise järele juhutada lasta. Wanna tähele sõnakuulmise tasu mis sulle töötatud, kui ustaw oled. Mõtke kõijelt järele, kas ehk ei ole see kõige parem walik elus, kui sa Sumala kutsele jälgid ja sellele jäädawalt ustawaks jääd! See wõimaldab sulle ja paljudele teistele ijegi siis seisma jääda, kui kõik maailmas kõigub.

„Seepärast, et meil nii suur hulk tunnistajaid meie ümber on, kui pilwe, pangem meiegi maha kõik koorma ja patu, mis kõwasti meie ümber seisab ja jookskem kannatuses wõidu jooksmist, mis meile seatud.“ Ebr. 12,1.

Mis sünnib Kr. teisel tulekul?

August waata lhf. 156.

Ta terwitab lunastatuid.

Jeesus, kelle pääle siis iga film on pöördud, terwitab oma rahwast. Kuna lunastatud ärarääkimata rõõmuga on täidetud, saab Ennistegija rõõm weel suurem olema. On ta ju nende eest kannatanud, nagu Sumal kannatada wõib. Nende eest on ta ka ligi 6000 aastat teeninud ja kannatlikult ning ootusrikkalt sellele suurele päewale wastu waadanud. Kui ta weel maa peal oli, ütles ta ühes omas wiimastest palwest: „Jsa, ma tahan, et kus mina olen, ka nemad minu juures on, keda ja mulle oled annud.“ Joh. 17, 24. Wiimaks ometigi on see palwe kuulnud.

Müüd seisab meil üks väga tähtis küsimus ees: „Mikses wahekorras oleme meie selle suure sündmusega?“ „Kõhanda päew on suur ja väga fardetaw, kes wõib sellele wastu minna? — Selle peale peaksime meie kõijelt mõtlema. Meie ei peaks mitte ei aja ega waewaga kofuhoidlikud olema, et end selle suure päewa wastu valmistada, et Kristuse kaasabil seisma jääda. Meie peame olema tasased, alandlikud ja sõnakuulelikud. Taewas on meile kergelt kättesaadaw. Miks peaksime siis oma hinged selle wähe eest ära müüma, mida meile see maailm waid üksi laenata wõib?“

12. aastakäik — nr. 12.

Üksik number 20 senti.

Wäljaandja: G. P. Adw. Eesti Liit. Tellimised kui ka rahasaadetused saata Paul Allweiss, Merepuiestee nr. 14-a Tallinnas.

Wastutaw toimetaja: M. Bärengub. Merepuiestee nr. 14-a, Tallinnas.

Tegetwad kaastööliised: E. Niffar; Ed. Nägi; Ed. Ney.

G. B. Aldw. K. Eesti Liidu kirjandusladu,

Tallinnas, Merepuiestee 14-a, kõnetraat 18-41,

soovitab järgmisi õpetlikke raamatuid:

Suur võitlus valguse ja pimeduse vahel.

Raamat käsitleb võitlust testaja vaimuliku pimeduse ja usu-puhastuse liikumise vahel, selgesti näidates, et see võitlus toel meie ajal raagevata hooga edasi testab.

Raamat sisaldab 384 lht. ja hulk pilte.

Hind talingori köites . . . . . 5kr. 6.—
" pooltalingori köites . . . . . " 4.50

Pildid elust noortele ja vanadele.

Raamat sisaldab teia fogu õpetlikke jutustusi, näidates, et mis teegi kätvab, seda ta ta findlasti löitab ja seda just siin elus. Vanemad, kes enda lapsi libedalt teelt ära hoida tahavad, leiavad raamatus parima seltsilise enda noortele.

Raamatus 310 lht. ja hulk pilte.

Hind pooltalingori köites . . . . . " 2.50

Suurte sündmuste varjudes

Raamatus käsitletakse praeguse a'a sündmuste tsitvilitseeritud rahvastere teeskel, poliitilisel, majanduslilisel ja tsöibllisel alal, sellets tähtsamate rahvajuhtide väljendusi ettetuues. Igale tainest mõtlejole väga soovita'av.

Raamatus 240 lht. ja hulk pilte.

Hind talingori köites . . . . . " 4.—
" broschüürina . . . . . " 2.50

Siloni laulud.

500 vaimulikkü laulu jumalateenistustel kui toduš tarvita-mijeto.

Hind talingori köites . . . . . " 2.50

Teelahmel, broschüür . . . . . " 1.50

Maailma tuletoit, broschüür . . . . . " 1.25

Piibli hingamisepäev ja suusõnalise õp. pühapäev . . . . . " —.40

Piibli küsimused ja kostmised, broschüür . . . . . " —.40

Hinge suremata olek . . . . . " —.15

Pühapäeva seaduste algus . . . . . " —.15

Euhande aasta rahuriik . . . . . " —.10

Äraseletatud kiri (hierogliffkiri) . . . . . " —.10

Oled ja ristitud? . . . . . " —.10

Kindel usk . . . . . " —.8

Maailma aja kell . . . . . " —.7

On maailma lõpp ligdal? . . . . . " —.7

On piibli raamatute fogu Jumalast? . . . . . " —.7

Surnute seisuford hauataguses elus . . . . . " —.7

Piibleid igas suuruses ja hinnas soodsatel tingimustel fr. 2.50 alates.

Tellige hinnakirje, mis ka saksa-, läti- ja veneteelsete raamatute nimestiku sisaldab.